

Quickscan Wet natuurbescherming

Project Winterzon

13 oktober 2022, definitief rapport

Duvo Ysogeltje

Quickscan Wet natuurbescherming

Winterzon

Projectleider Hartger Griffioen/Sofie de Groot

Auteur Marjolein Themmen

Kwaliteitscontrole

Opdrachtgever

Contactpersoon opdrachtgever

Foto's en afbeeldingen M. Themmen, DUE, B. Koppens

Projectnummer M-21-50514

Wijze van citeren Themmen, M. (2021). Winterzon. M-21-50514. Natuurlijke Zaken, Heiloo.

© Natuurlijke Zaken

De zakelijke dienstverlening van Landschap Noord-Holland

Postbus 222

1850 AE, Heiloo

088-0064400

www.natuurlijkezaken.nl

Inhoudsopgave

QUICKSCAN WET NATUURBESCHERMING	3
INHOUDSOPGAVE	4
1. INLEIDING.....	5
1.1. AANLEIDING	5
1.2. DOEL	5
2. PLANGEBIED.....	7
2.1. PLANGEBIED	7
2.2. PLANVOORNEMEN EN WERKZAAMHEDEN	9
3. WETTELIJK KADER	10
4. METHODIEK EN VELDWERK.....	13
4.1. LITERATUURONDERZOEK	13
4.2. VELDBEZOEK.....	13
5. RESULTATEN.....	14
5.1. BESCHERMDE NATUURGEBIEDEN	14
5.1.1. <i>Natura 2000</i>	14
5.1.2. <i>Natuurnetwerk Nederland (NNN)</i>	15
5.1.3. <i>Weidevogelleefgebied</i>	16
5.2. BESCHERMDE SOORTEN	17
5.2.1. <i>Flora (vaatplanten)</i>	17
5.2.2. <i>Vogels</i>	17
5.2.3. <i>Zoogdieren</i>	18
5.2.4. <i>Amfibieën</i>	19
5.2.5. <i>Reptielen</i>	19
5.2.6. <i>Overige soortengroepen</i>	19
6. SAMENVATTENDE CONCLUSIE.....	20
6.1. CONCLUSIE VOOR DE GEBIEDEN	20
6.1.1. <i>Natura 2000</i>	20
6.1.2. <i>NNN</i>	20
6.1.3. <i>Weidevogelleefgebied</i>	20
6.2. CONCLUSIE BESCHERMDE SOORTEN.....	20
6.2.1. <i>Vogels</i>	20
6.2.2. <i>Vleermuizen</i>	20
6.2.3. <i>Grondgebonden zoogdieren</i>	20
6.2.4. <i>Amfibieën</i>	20
LITERATUUR	22
BIJLAGE 1 TABELLEN BESCHERMDE SOORTEN IN NOORD-HOLLAND	23

1. Inleiding

1.1. Aanleiding

De aanleiding voor deze Quicksan is de realisatie van een Zonneweide bij de Limmerkoog in Uitgeest. Het gebied van 10 ha is nu open grasland, doorsneden door enkele sloten. Het voornemen is om hier een zonneweide aan te leggen. Rondom de zonneweide komt een Zeeuwse haag, rond het hele terrein wordt een onderhoudspad aangelegd.

Initiatiefnemer van dit project is Duurzame Energie Coöperatie Uitgeest (DUEC).

Bij ruimtelijke ontwikkelingen en projecten dienen volgens de Wet natuurbescherming effecten op natuurwaarden te worden onderzocht. Er dient bekeken te worden of het plan effect heeft op beschermde soorten en/of beschermde gebieden (vanuit Wet natuurbescherming). Vanuit de ruimtelijke ordening dient onderzocht te worden of de ontwikkeling mogelijke effecten heeft op provinciaal vastgestelde beschermde gebieden zoals het Natuurnetwerk Nederland (hierna NNN) en/of weidevogelleefgebieden.

In deze Quicksan worden de effecten op beschermde soorten en gebieden in beeld gebracht. Geconcludeerd wordt of er nadere vervolgstappen nodig zijn en/of er sprake is van een ontheffings- en of vergunningsplicht in het kader van de Wet natuurbescherming.

1.2. Doel

Door middel van een literatuurstudie en een veldbezoek zal deze quickscan de volgende vragen beantwoorden:

1. Zijn er (mogelijk) effecten op beschermde gebieden (Wet natuurbescherming)?
2. Is er gezien de effecten van de ingreep een (mogelijke) aantasting van wezenlijke kenmerken uit waarden uit Natuurnetwerk Nederland?
3. Welke beschermde (Wet natuurbescherming) soorten komen er (potentieel) voor in het plangebied?
4. Welke negatieve effecten kan de (potentieel) aanwezige flora en fauna ondervinden van de ingreep?
5. Is er gezien de effecten van de ingreep sprake van een (mogelijke) overtreding van Wet natuurbescherming?

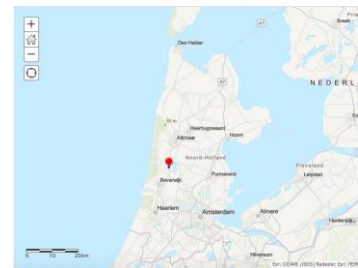

Figuur 1.1 Ligging van het zoekgebied (bron kaartmateriaal: Esri).

2. Plangebied

2.1. Plangebied

Het plangebied is 10 hectare groot en ligt in de gemeente Uitgeest. Uitgeest maakt deel uit van de BUCH-regio. Het gebied bestaat momenteel uit open grasland, doorsneden door sloten. Aan de oostzijde wordt het gebied begrensd door de A9. Aan de zuidzijde van het oostelijk perceel ligt een strook bos.

Figuur 2.1 Ligging van het plangebied (bron kaartmateriaal: Esri).

Figuur 2.2 Het perceel vanuit het noorden gezien

Figuur 2.3 noordzijde van oost naar west

2.2. Planvoornemen en werkzaamheden

Het voornemen is om een zonneweide aan te leggen. Rond het hele complex komt een Zeeuwse haag van inheems plantmateriaal die niet hoger dan 1,5-2 meter mag worden.

Tevens worden er binnen het plangebied een aantal paden aangelegd voor onderhoudswerkzaamheden.

De werkzaamheden bestaan uit het plaatsen van zonnepanelen van 1,5 m hoogte op rijafstand van minimaal 1,5 meter, het plaatsen van transformatoren van 2,14 m hoog en mogelijk de aanleg van een raster van 1,80 m hoog rond het terrein op plekken waar geen sloot is om de paarden eruit te weren. Het raster zal op een afstand van 30 cm van de grond worden geplaatst, zodat kleine zoogdieren eronder door kunnen. Daarnaast wordt er een Zeeuwse haag geplant rond het gehele complex. Rond en door het terrein komen onderhoudspaden van 2,5 - 3 m breed aan weerszijden van de hagen, om de panelen en sloten te onderhouden.

Door extensief beheer met schapen worden de graslanden onder en om de panelen omgevormd tot bloemrijk grasland.

Bij het schrijven van deze aanbeveling is de duur van de werkzaamheden niet bekend.

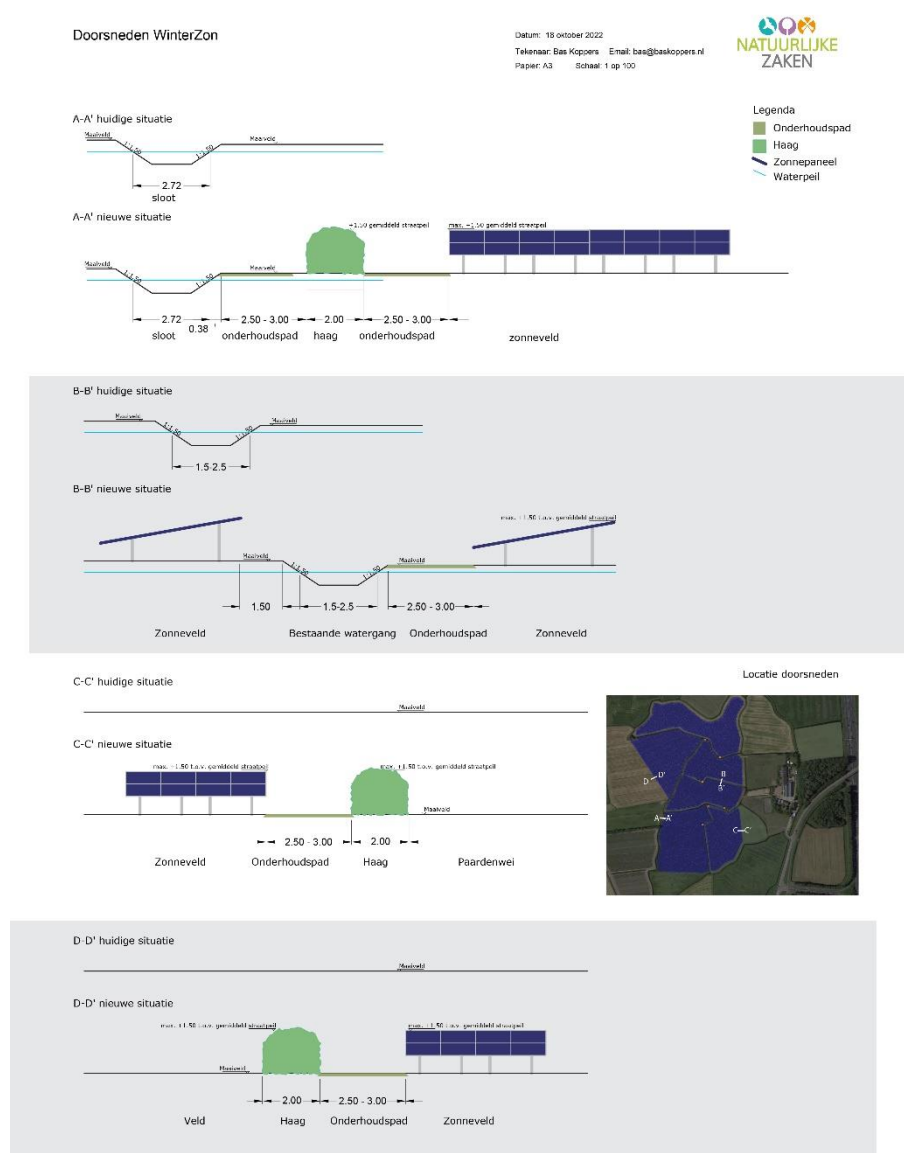

Fig. 2.4 Ontwerp van de zonneweide (bron: Bas Koppens 2022)

3. Wettelijk kader

Op 1 januari 2017 is de Wet natuurbescherming ingegaan. Deze wet vervangt de voormalige Boswet, Flora- en faunawet en natuurbeschermingswet 1998. De 'nieuwe' wetgeving volgt dezelfde onderverdeling in bescherming van gebieden (hoofdstuk 2), bescherming van soorten (hoofdstuk 3) en bescherming van bossen (hoofdstuk 4). Hieronder wordt een beknopte weergave van deze onderdelen weergegeven.

Bescherming van gebieden (hoofdstuk 2)

Natura 2000-gebieden worden middels de Wet natuurbescherming beschermd. Binnen of buiten Natura 2000-gebieden zijn er geen activiteiten toegestaan die een significant negatieve invloed kunnen hebben op de instandhoudingsdoelen van het betreffende gebied. Wanneer effecten niet uitgesloten kunnen worden dient een passende beoordeling gemaakt te worden.

Bescherming van soorten (hoofdstuk 3)

Er zijn in de Wet natuurbescherming 3 beschermingsregimes te onderscheiden. Deze regimes zijn grotendeels gebaseerd op Europese wetgeving (Vogel- en habitatrichtlijn).

Regime 1: Vogelrichtlijn (art 3.1)

Alle in het wild levende vogels in Nederland zijn middels 5 verbodsartikelen (zie kader 1) beschermd. Met opzettelijk wordt voorwaardelijke opzet bedoeld: *'Daarvan is sprake als iemand een handeling verricht en daarbij bewust de aanmerkelijke kans aanvaardt dat zijn gedragingen schadelijke gevolgen hebben voor een dier of een plant.'* (Memorie van toelichting op wet natuurbescherming)

Verstoring van vogels is geen wettelijke overtreding indien het geen wezenlijke invloed heeft op de gunstige staat van instandhouding van de soort. Voor een ontheffing op de verboden dient een zware toets uitgevoerd te worden.

Kader 1: Verbodsbepalingen soorten van de Vogelrichtlijn (artikel 3.1 Wet natuurbescherming)

1. *Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen.*
2. *Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.*
3. *Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben.*
4. *Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen.*
5. *Het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.*

Regime 2: Soorten van de Habitatrichtlijn (art 3.5)

Een aantal soorten kennen een strenge bescherming. Dit betreft de soorten van de Habitatrichtlijn, of bijlage II bij het Verdrag van Bern, of bijlage I bij het Verdrag van Bonn. Ook hier is de voorwaardelijke opzet van toepassing.

Voor soorten onder dit regime is verstoring te allen tijde verboden. Dit is een verschil met de bescherming van vogels, waar verstoring is toegestaan, mits dit geen effect heeft op de gunstige staat van instandhouding. Het is nog onbekend hoe omgegaan moet worden met vogels die in bijlage II van het Verdrag van Bern staan. Voor

deze vogels zou in principe verstoring ook ten alle tijde verboden zijn. Voor een ontheffing op de verboden wordt een zware toets toegepast.

Kader 2: Verbodsbepalingen soorten van Habitatrichtlijn (artikel 3.5 Wet natuurbescherming)

1. *Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.*
2. *Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.*
3. *Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.*
4. *Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen.*
5. *Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.*

Regime 3: Nationaal beschermde soorten (art 3.10)

Het derde beschermingsregime bestaat uit een aantal aanvullende soorten waarvoor de rijksoverheid bescherming noodzakelijk acht. Deze soorten worden genoemd in de bijlage bij de Wet natuurbescherming. Voor de soorten van dit beschermingsregime is het verboden ze opzettelijk te doden of te vangen en om voortplantingsplaatsen of vaste rustplaatsen te beschadigen of te vernietigen. Voor deze soorten geldt niet het verbod om te verstoren.

De provincie heeft middels een verordening een aantal soorten uit deze bijlage weer vrijgesteld.

Kader 3: Verbodsbepalingen Nationaal beschermde soorten (artikel 3.10 Wet natuurbescherming)

1. *Onverminderd artikel 3.5, eerste, vierde en vijfde lid, is het verboden:*
 - a. *In het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A, bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen;*
 - b. *De vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel a opzettelijk te beschadigen of te vernielen, of*
 - c. *Vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel B, bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.*

Ontheffingsgronden soortbescherming

Indien er verbodsbepalingen overtreden worden moet een ontheffing worden aangevraagd. Voor handelingen is geen ontheffing van de verbodsbepalingen nodig als:

- Er maatregelen mogelijk zijn om het overtreden van de verbodsbepalingen te voorkomen;
- Er een vrijstelling geldt op grond van een provinciale verordening, gedragscode, beheerplan Natura 2000, programmatische aanpak of een ministeriële regeling.

Een ontheffing (of een vrijstelling) wordt uitsluitend verleend, als voldaan is aan elk van de volgende drie cumulatieve voorwaarden:

- a. Geen andere bevredigende oplossing;

- b. Sprake van een in de wet genoemd belang;
- c. Geen verslechtering/afbreuk aan de staat van instandhouding van de soort.

Of er sprake is voor een bij wet genoemd belang is verschillend per beschermingsregime van de soort. De verschillende belangen zijn per regime aangegeven.

Bescherming van bossen (Hoofdstuk 4)

Voor bosopstanden (groter dan 1000 m² of dat bestaat uit rijbeplanting van meer dan 20 bomen) buiten de bebouwde kom geldt een meldings- en herplantplicht. Door middel van de provinciale verordening geldt de meldings- en herplantplicht ook voor (evt. geknotte) populieren of wilgen in 1°. wegbeplantingen; 2°. beplantingen langs waterwegen, en 3°. eenrijige beplantingen langs landbouwgronden. In de provinciale verordening staat verder beschreven hoe de melding en herplant gedaan moet worden.

Planologische bescherming: NNN

Het Natuurnetwerk Nederland (voorheen ecologische hoofdstructuur) is een samenhangend netwerk van natuurgebieden en verbindingzones. Dit programma is door de rijksoverheid geïnitieerd en middels de nota ruimte (2006) respectievelijk Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (2012) en Besluit Algemene Regels Ruimtelijke Ordening (2012) uitgewerkt in een planologische bescherming van het NNN. Deze bescherming houdt in dat nieuwe plannen, projecten of andere handelingen niet de wezenlijke kenmerken en waarden van NNN-gebieden mogen aantasten. De wezenlijke kenmerken en waarden worden per provincie vastgelegd in het natuurbeheerplan.

Weidevogelleefgebied

Noord-Holland is één van de provincies met de hoogste weidevogeldichtheid in Europa en dat geeft een grote verantwoordelijkheid voor deze soorten. Deze zorg is vastgelegd in nationale wet- en regelgeving die voortkomt uit internationale verdragen en uit de Europese Vogelrichtlijn.

De provincie Noord-Holland heeft regels vastgelegd in de Provinciale Ruimtelijke Verordening, waarin tevens de begrenzingen van weidevogelleefgebieden is opgenomen. De weidevogelleefgebieden zijn in de provinciale structuurvisie begrensd. Een wijziging van het bestemmingsplan die tot oppervlakteverlies, verstoring of een peilverlaging leidt in het weidevogelleefgebied is niet toegestaan, tenzij er geen aanvaardbaar alternatief aanwezig is en een groot openbaar belang wordt gediend ('nee, tenzij').

Zorgplicht

Onder de Wet natuurbescherming valt ook de zorgplicht. Deze geldt voor alle in het wild levende planten en dieren. Dit houdt in dat men nadelige gevolgen voor planten en dieren, in redelijkheid zo veel mogelijk nalaat of maatregelen neemt om onnodige schade aan dieren en planten te voorkomen.

4. Methodiek en veldwerk

De aanwezige natuurwaarden zijn in beeld gebracht op basis van bestaande inventarisatiegegevens en een verkennend veldbezoek. In hoofdstuk 5 is op basis van de literatuurstudie en het veldbezoek per soortgroep een effectbepaling opgesteld.

4.1. Literatuuronderzoek

Een algemeen literatuuronderzoek van beschermde soorten in provincie Noord-Holland is opgenomen in bijlage 1 van deze rapportage. Deze bijlage geeft inzicht in de verspreiding en biotoopeisen van wettelijke beschermde soorten die voorkomen in de provincie Noord-Holland. Deze lijst is opgesteld door Natuurlijke Zaken op basis van diverse bronnen. Belangrijkste bron is de uitgebreide kennis en ervaring als terreinbeheerder van de Noord-Hollandse flora en fauna. Landschap Noord-Holland heeft voor de belangrijkste soortgroepen gebiedsdekkende atlassen (broedvogels, amfibieën en reptielen, zoogdieren, flora, dagvlinders en vissen) opgesteld, waarin de verspreiding van (beschermde) soorten is onderzocht. Daarnaast zijn aanvullende bronnen geraadpleegd zoals de NDFF-verspreidingsatlas, waarneming.nl, recente (soorten)atlassen (lokaal en landelijk), gebiedsinventarisaties en eigen experts.

4.2. Veldbezoek

Op 27 april 2021 heeft Marjolein Themmen, deskundig ecooloog van Natuurlijke Zaken*, het plangebied in de ochtend bezocht. Het was die dag 9 graden en zonnig, met een matige oostenwind. Tijdens het bezoek zijn de aanwezige structuren, ecotopen (leefgebieden) en de (mogelijk) aanwezige flora en fauna geïnventariseerd. Aan de hand van het veldbezoek en het vooraf uitgevoerde literatuuronderzoek is middels een zogenaamde “expert judgement” een inschatting gemaakt van de (potentieel) aanwezige beschermde natuur, flora en fauna.

** De ecologen van Natuurlijke Zaken hebben veel ervaring met de betreffende soortgroepen en voldoen aan de criteria van ‘ecologisch deskundige’ zoals omschreven door de Rijksdienst voor ondernemend Nederland. Met een ecologisch deskundige wordt bedoeld een persoon die voor de situatie en soorten ten aanzien waarvan hij of zij gevraagd is te adviseren en/of te begeleiden, aantoonbare ervaring en kennis heeft op het gebied van soortspecifieke ecologie. Alle ecologen van Natuurlijke zaken hebben op HBO, dan wel universitair niveau een opleiding genoten met als zwaartepunt ecologie.*

5. Resultaten

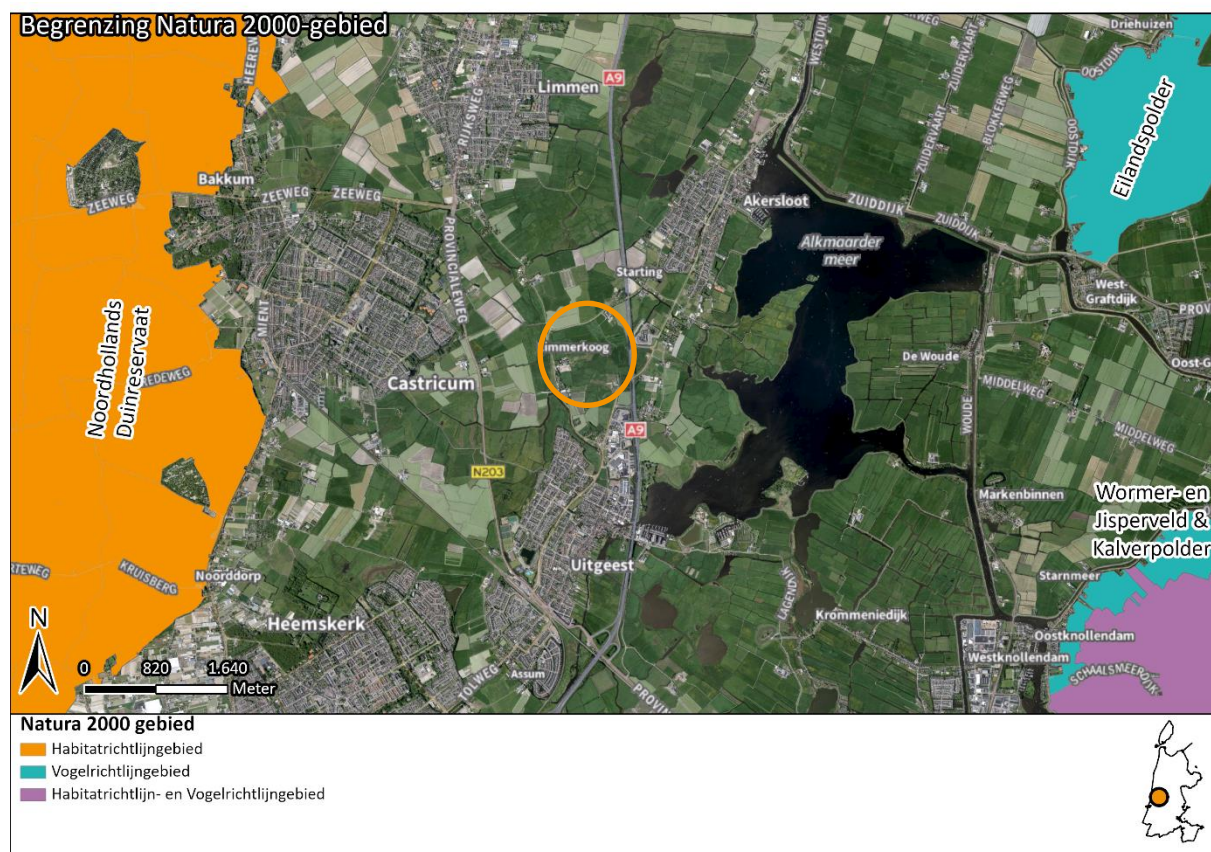
In paragraaf 5.1 wordt de ligging van het plangebied t.o.v. beschermde natuurgebieden onderzocht. Per gebied wordt bepaald en getoetst of de beschermde waarden van de beschermde gebieden kunnen worden aangetast.

Paragraaf 5.2 toets de ontwikkeling aan het onderdeel soortenbescherming van de Wet natuurbescherming, per soortgroep wordt inzicht gegeven in de eventuele aanwezigheid op basis van de literatuurstudie, veldbezoek en effectenbepaling.

5.1. Beschermde natuurgebieden

5.1.1. Natura 2000

Op 3,8 km afstand van het plangebied ligt het dichtstbijzijnde Natura 2000 gebied Noord-Hollands Duinreservaat, zie figuur 5.1. Het Noord-Hollands Duinreservaat is een karakteristiek voorbeeld van een Nederlands duinlandschap, zoals dat in de loop der eeuwen is ontstaan. Het is een biologisch, morfologisch, hydrologisch en landschappelijke geheel van duinen met natte, en vochtige duinvalleien, duingraslanden, struwelen, bossen en ruigten. Het dichtstbij gelegen Habitatype is H2180A en C, Droge Duinbossen (Binnenduinrand).

Figuur 5.1 Begrenzing van Natura 2000 gebieden in de nabije omgeving (bron kaartmateriaal: Esri en Provincie Noord-Holland). De oranje cirkel geeft het projectgebied aan.

Effecten

Gezien aard en omvang van het werk en de locatie zijn effecten in de vorm van verstoring, verdroging, stikstofdepositie of overige effecten van het voornemen op het Natura 2000 gebied Noord-Hollands Duinreservaat niet op voorhand uit te sluiten. De aanleg van de voorzieningen wordt echter sinds de nieuwe wetgeving die 1 juli 2021 van kracht hoeft niet meer op stikstof-effecten te worden getoetst.

Conclusie

Negatieve effecten op het Natura 2000 gebied kunnen worden uitgesloten.

5.1.2. *Natuurnetwerk Nederland (NNN)*

Het plangebied ligt niet in het NNN. Er is daarom zeker geen sprake van directe aantasting van het NNN. Het dichtstbij zijnde gebied dat wel in het (geplande) NNN ligt, bevindt zich op 350 m afstand. De ontwikkeling in het plangebied heeft geen effect op de directe omgeving van het plangebied. Negatieve effecten op de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN in de nabijheid van het plan kunnen worden uitgesloten.

Figuur 5.2 Begrenzing van het Natuurnetwerk Nederland in de nabije omgeving (bron kaartmateriaal: Esri en Provincie Noord-Holland). De oranje cirkel geeft het projectgebied aan.

Effecten

Er zijn voor het NNN geen belemmeringen. Het NNN-beleid staat de uitvoering van het plan niet in de weg.

Conclusie

Er is geen sprake van vermindering of aantasting van het NNN, nadere vervolgstappen zijn niet noodzakelijk.

5.1.3. Weidevogelleefgebied

Het plangebied bevindt zich nabij weidevogelleefgebied. Het Weidevogelleefgebied omringt het plan en bevindt zich op 180-340 m van het plangebied.

De voorgenomen werkzaamheden maken het plangebied in de toekomst verder onbruikbaar voor weidevogels. Uit de analyse van de gegevens blijkt dat het gebied de afgelopen jaren al niet door weidevogels gebruikt werd.

Figuur 5.3 Begrenzing van het Weidevogelleefgebied in de nabije omgeving van het plangebied (bron kaartmateriaal: Esri en Provincie Noord-Holland). De oranje cirkel geeft het projectgebied aan.

Effecten

Het weidevogelleefgebied kent geen externe werking.

Conclusie

Er zijn geen directe effecten op de provinciaal aangewezen weidevogelleefgebieden.

5.2. Beschermde soorten

5.2.1. Flora (vaatplanten)

Voorkomen en functie

De aanwezige vegetatie op de percelen bestaat voornamelijk uit Paardebloemgrasland met veel Schapenzuring en wat Pinksterbloemen. Op basis van de habitat dat tijdens het veldbezoek is geconstateerd en de informatie uit bijlage 1, wordt geconcludeerd dat er geen beschermde flora in het plangebied aanwezig is.

Effecten

Het voorkomen van beschermde flora binnen de plangrenzen is uit te sluiten. Effecten op beschermde soorten zijn dan ook uit te sluiten.

Conclusie

De ontwikkeling leidt niet tot een overtreding van een verbodsartikel van de Wet natuurbescherming.

5.2.2. Vogels

Alle in gebruik zijnde nesten van vogelsoorten in Nederland zijn beschermd onder de Wet natuurbescherming. Een aantal soorten gebruikt jaarrond dezelfde nestlocatie. Dit zijn jaarrond beschermde nestplaatsen, dus ook buiten het broedseizoen. Dit betreft bijvoorbeeld de nestlocaties van huismus, gierwaluw en diverse roofvogels of uilen, in bijlage 1 van deze rapportage is deze lijst opgenomen, plus een indicatie van de verspreiding in de provincie Noord-Holland.

Voorkomen en functie

Op en rond het gebied worden verschillende roofvogels zoals Buizerd, Boomvalk en Kerkuil waargenomen, alsmede gierzwaluwen. Het gebied is niet geschikt als broed- of rustplaats voor deze vogels. Wel is het geschikt als foerageergebied.

Tijdens het bezoek wordt een Buizerd het gebied in gejaagd door 2 Kieviten. De Kieviten vertrekken daarna weer naar de andere kant van de snelweg. Er is geen plek voor een jaarrond nest van de Buizerd in het terrein en dit bevindt zich ook niet in het bosje. Hoewel het terrein wel geschikt lijkt voor weidevogels, wordt het niet door hen gebruikt. Er zijn geen waarnemingen in het verleden. Tijdens het veldbezoek zit er één kievit op het terrein. Deze vertrekt ook weer snel. De dichtstbijzijnde weidevogels broeden op enkele honderden meters van het plangebied. Wel bevinden er zich enkele Kauwen en Zwarte kraaien, die mogelijk nesten in de buurt hebben.

In het belendende bosjes zijn veel territoria van struweelvogels, waaronder Zwartkop en Roodborst.

Effecten

Effecten op jaarrond beschermde broed- of rustplaatsen zijn uit te sluiten. Effecten op nesten van weidevogels tijdens het broedseizoen zijn niet uit te sluiten.

Gezien de relatief geringe omvang van het gebied is het effect op het foerageergebied klein. Daarnaast blijkt uit onderzoek dat roofvogels gebruik maken van zonneparken om te foerageren, mits deze goed zijn ingericht.

Voor struweelvogels betekent de aanplant van de Zeeuwse haag een uitbreiding van de biotoop.

Conclusie

De ontwikkeling leidt niet tot een overtreding van een verbodsartikel van de Wet natuurbescherming, mits er wordt gewerkt buiten het broedseizoen (15 maart-15 juli), of er aan de hand van een ecologisch werkprotocol gewerkt wordt.

5.2.3. Zoogdieren

Grondgebonden zoogdieren

Voorkomen en functie

In het gebied zijn waarnemingen van Bunzing, Hermelijn en Haas gedaan. De bescherming van de nationaal beschermde soort heeft betrekking op de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van deze dieren. De bunzing leeft met name in kleinschalige landschappen. Mogelijk is hij aanwezig in het bosje. Tijdens het veldbezoek zitten er enkele hazen in het grasland.

Op basis van de habitat dat tijdens het veldbezoek is geconstateerd en de informatie uit bijlage 1, wordt geconcludeerd dat er geen vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van kleine marterachtige binnen de grenzen van het plangebied aanwezig zijn.

Hazen zijn niet beschermd in de WnB. Daarnaast blijkt uit onderzoek dat kleine zoogdieren geen hinder ondervinden van zonneparken. Het raster wordt zodanig aangebracht dat kleine zoogdieren hier onderdoor kunnen.

Effecten

Er zijn geen vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van kleine marterachtige te verwachten binnen de plangrenzen. Effecten op vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren door opzettelijk te beschadigen of te vernielen zijn uit te sluiten. Mogelijk neemt de kwaliteit van het leefgebied door meer structuur en rust- en schuilplekken zelfs toe.

Conclusie

De ontwikkeling leidt niet tot een overtreding van een verbodsartikel van de Wet natuurbescherming. De kwaliteit van gebied zou voor kleine marterachtigen mogelijk toenemen.

Vleermuizen

Alle vleermuissoorten zijn strikt beschermd en staan vermeld op bijlage IV van de Europese Habitatrichtlijn (artikel 3.5 van de Wet natuurbescherming). De bescherming heeft zowel betrekking op de verblijfplaatsen, als vlieg- en trekroutes en foerageergebieden. Vleermuizen worden hier apart opgenomen omdat meer dan alleen de verblijfplaatsen beschermd zijn en een aantal soorten wel algemeen voorkomend is in de provincie Noord-Holland.

Voorkomen en functie

Nabij het plangebied zijn waarnemingen van Gewone en Ruige dwergvleermuis, Rosse vleermuis en Laatvlieger bekend.

Het plangebied is niet geschikt als verblijfplaats. Wel maakt het plangebied mogelijk deel uit van vliegroutes en foerageergebied. Dit eerste geldt voor de bommenrij aan de zuidoost kant en voor de sloten.

Effecten

De ontwikkeling heeft mogelijk invloed op het foerageergebied van vleermuizen.

Uit onderzoek van Wageningen Environmental Research blijkt dat zonneparken vleermuizen positief noch negatief beïnvloeden.

Wanneer bij de inrichting aandacht wordt besteed aan de toename van het voedselaanbod, kan de ingreep positief zijn.

Het plangebied is relatief klein, er blijft voldoende leefruimte over voor de aanwezige vleermuizen.

Conclusie

De ontwikkeling leidt niet tot een overtreding van een verbodsartikel van de Wet natuurbescherming.

5.2.4. Amfibieën

Voorkomen en functie

Op basis van de aanwezige habitat dat tijdens het veldbezoek is waargenomen en de informatie uit bijlage 1, wordt niet uitgesloten dat er geen individuen of leefgebieden van beschermde amfibieën in het plangebied aanwezig zijn. Er zijn meldingen van de Rugstreepad binnen 1 km van het plangebied.

Effecten

Beschermde soorten op de planlocatie zijn niet uit te sluiten. Er zijn geen negatieve effecten op beschermde amfibieën wanneer de plannen zijn uitgevoerd. Tijdens de uitvoeringsfase kunnen er mogelijk wel effecten optreden in de zin van tijdelijke verstoring of juist het aanbieden van voortplantingsplaatsen. Rugstreepadden willen namelijk nog wel eens hun eieren leggen in volgelopen bandensporen. Als winterverblijfplaats is het plangebied niet geschikt.

Conclusie

Er geldt een zorgplicht ten aanzien van amfibieën, in het bijzonder de Rugstreepad. Deze zorgplicht betreft de voortplantingsplaatsen. Ten einde een overtreding van een verbodsartikel van de Wet natuurbescherming te voorkomen dienen tijdens de aanlegfase maatregelen genomen te worden om de voortplantingsplaatsen van Rugstreepadden te beschermen. (Zie 6.4.2 voor aanbevelingen)

5.2.5. Reptielen

Voorkomen en functie

Op basis van de habitat dat tijdens het veldbezoek is geconstateerd en de informatie uit bijlage 1, wordt geconcludeerd dat er geen individuen of leefgebied van reptielen in het plangebied aanwezig is.

Effecten

Beschermde soorten op de planlocatie zijn uit te sluiten. Er zijn geen effecten op beschermde reptielen.

Conclusie

De ontwikkeling leidt niet tot een overtreding van een verbodsartikel van de Wet natuurbescherming.

5.2.6. Overige soortengroepen

Vissen

Er zijn geen waarnemingen van beschermde soorten.

Vlinders en Insecten

Er zijn geen waarnemingen van beschermde vlinders en insecten bekend. Wel vloog er tijdens het veldbezoek een aardhommel langs.

Met de omvorming naar bloemrijk grasland zal de bloemenrijkdom en daarmee het nectaraanbod toenemen. Dit heeft een positief effect op insecten en vlinders. Ook uit onderzoek bij zonneparken blijkt dat deze, mede door toename van beschutting, een positief effect hebben op vlinders en insecten.

Effecten

Er zijn geen negatieve effecten op beschermde soorten

Conclusie

De ontwikkeling leidt niet tot een overtreding van een verbodsartikel van de Wet natuurbescherming.

6. Samenvattende conclusie

In hoofdstuk 5 zijn de effecten van plan Winterzon getoetst aan de verbodsartikelen van de Wet natuurbescherming. Hieronder een samenvatting van de belangrijkste conclusies.

6.1. Conclusie voor de gebieden

6.1.1. Natura 2000

Uit de bureaustudie blijkt dat er op 3,8 kilometer afstand van het plangebied een Natura 2000-gebied Noord-Hollands Duinreservaat ligt. Gezien de omvang van de ontwikkeling en de ligging t.o.v. van het Natura 2000-gebied zijn effecten stikstofdepositie op de instandhoudingsdoelen niet uit te sluiten. De stikstof effecten van de aanlegfase zijn echter uitgesloten van toetsing. Hiermee luidt de conclusie dat er geen effect is op het Natura 2000 gebied.

6.1.2. NNN

In de omgeving van het plangebied liggen NNN-gebieden. Er is geen sprake van directe aantasting van het NNN. Negatieve effecten op de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN kunnen eveneens worden uitgesloten. Het provinciaal NNN-beleid staat de uitvoering van het plan niet in de weg.

6.1.3. Weidevogelleefgebied

Het plangebied bevindt zich niet in een weidevogelleefgebied. Er is geen sprake van directe aantasting of verstoring van weidevogelleefgebied.

6.2. Conclusie beschermde soorten

Er zijn geen beschermde soorten van de soortgroepen, insecten, vissen en weekdieren binnen de plangrenzen aanwezig. Er is geen zorgplicht ten aanzien van deze soorten.

6.2.1. Vogels

Er zijn geen jaarrond beschermde nesten van vogels aanwezig in het terrein. Gezien de geschiktheid van het terrein voor weidevogels en de mogelijkheid dat deze er toch gaan broeden en de mogelijke aanwezigheid van vogels die broeden in slootranden, dienen werkzaamheden buiten het broedseizoen plaats te vinden. Het broedseizoen loopt van 15 maart tot 15 juli. Een alternatief is om binnen het broedseizoen te werken volgens een ecologisch werkprotocol.

6.2.2. Vleermuizen

Het plangebied is relatief klein, er blijft voldoende leefruimte over voor de aanwezige vleermuizen. Wat betreft foerageergebied kan dit zelfs toenemen. Er hoeft in de uitvoering geen rekening gehouden te worden met vleermuizen.

6.2.3. Grondgebonden zoogdieren

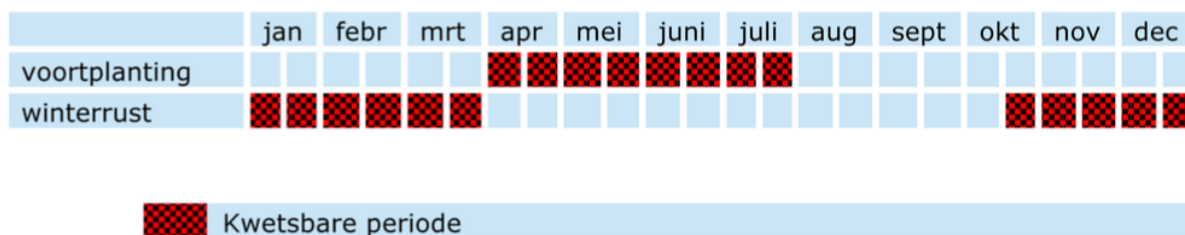
De kwaliteit van het leefgebied van grondgebonden zoogdieren neemt mogelijk toe.

6.2.4. Amfibieën

De aanwezigheid van amfibieën als de Rugstreeppad is niet uit te sluiten.

Tijdens het uitvoeren van de werkzaamheden dienen maatregelen getroffen te worden ten aanzien van deze soortgroep. Een goede maatregel is werken buiten de kwetsbare periode van de Rugstreeppad. Zie figuur 6.1. Wanneer dit niet mogelijk is, kan voorkomen worden dat de rugstreeppad het terrein bereikt door het plaatsen

van paddenschermen. Dit dient voorafgaand aan de voortplantingsperiode te gebeuren. We adviseren hiervoor (voorafgaand aan de vergunningsaanvraag) een ecologisch werkprotocol op te laten stellen.

Figuur 6.1 Kwetsbare periode Rugstreeppad op hoofdlijnen (bron: Kennisdocument Rugstreeppad. BIJ12).

6.3. Aanvullend ecologisch advies

Ecologische inpassing

Geef extra aandacht aan de diversiteit van de planten vegetatie. De grond wordt niet meer bemest, waardoor kansen ontstaan voor inheemse kruiden en lage heesters, waarmee ook een aantrekkelijk habitat voor insecten (bijen, vlinders), vogels en andere fauna wordt gerealiseerd.

Begrazing door schapen kan, maar alleen als de planten zijn uitgebloeid (kruiden moeten de kans krijgen om zaden te laten rijpen en te verspreiden). Ook moet ervoor worden gewaakt dat er geen schapenuitwerpselen achterblijven, bijvoorbeeld door ervoor te zorgen dat de schapen 's nachts buiten het zonnepark verblijven.

Beheer

Een goede inrichting is belangrijk voor het creëren van mogelijkheden voor de ontwikkeling van een hoge biodiversiteit. Daarnaast moet voor een blijvende stimulering van de biodiversiteit ook aandacht worden besteed aan natuurvriendelijk beheer. Aanbevolen wordt om vooraf een gedegen beheerplan op te stellen, waarmee ook de beheerkosten op langere termijn inzichtelijk worden gemaakt.

Onderhoudspaden inzaaien

In de huidige plannen lijkt er geen bijzondere aandacht voor de inrichting van onderhoudspaden langs zonnepark en watergangen te zijn. Ervan uitgaand dat er geen frequent zwaar onderhoudsmaterieel gebruik hoeft te maken van de onderhoudspaden wordt aanbevolen deze als bloem- en kruidenrijk grasland in te richten. Daarmee wordt de ruimte rond het zonnepark zelf ook optimaal benut.

Literatuur

Rapporten

- Herder, J., Hamers, J. & Dekker, K. (2010). Atlas van de Noord Hollandse amfibieën en reptielen 1980-2010. Landschap Noord-Holland, Stichting RAVON.
- Herder, J.E., Kranenbarg, J., Hoogetboom, D.M., Hamers, J. & Dekker, K. (2012). Atlas van de Noord Hollandse vissen. Landschap Noord-Holland, Heiloo & RAVON Nijmegen.
- Hoogetboom, D.M., Visbeen, F., Wondergem, J. & Ruitenbeek, W. (2014). Atlas van de Noord Hollandse zoogdieren. Landschap Noord-Holland, Heiloo & Noord-Hollandse Zoogdierstudiegroep (NOZOS) Alkmaar.
- Kaag, K., Veling, K., Visbeen, F. & Scharringa, K. (2012). Vlinders van Duin tot Dijk. De dagvlinders van Noord-Holland 2000-2009. Landschap Noord-Holland, Heiloo.
- Koppens, B. (mei 2021). Landschappelijke inpassing Winterzon. Landschap Noord-Holland, Heiloo.
- Scharringa, C.J.G., Ruitenbeek, W. & Zomerdijs, P.J. (2010). Atlas van de Noord-Hollandse broedvogels 2005-2009. Samenwerkende Vogelwerkgroepen Noord-Holland (SVN), Landschap Noord-Holland, Heiloo.
- Van der Riet, B., van der Goes, H., Baas, T., van den Tempel, C., Menkveld, W. & Visbeen, F. (2014). Atlas van de Noord-Hollandse flora. Landschap Noord-Holland, Heiloo.
- Van der Zee, F. et al (april 2019). Zonneparken Natuur en Landbouw. Wageningen Environmental Research, Wageningen.

Websites

- [Maps.noord-holland.nl](https://maps.noord-holland.nl)
www.waarneming.nl
www.telmeel.nl
[Www.bij12.nl](https://www.bij12.nl)
[Www.verspreidingsatlas.nl](https://www.verspreidingsatlas.nl)

Bijlage 1 Tabellen beschermde soorten in Noord-Holland

Planten

Vaatplanten

Soort	Wnb Artikel	Biotoop	Regio
Bokkenorchis	3.10	Kalkrijk duinzand/ kalkrijke kavel	Tussen Zandvoort en Wijk aan Zee
Dennenorchis	3.10	Beschaduwde plaatsen op vochtige vaak zure grond	De duinen bij Schoorl
Glad biggenkruid	3.10	Akkers, zeeduin, bermen, grasland	Duingebied, Texel
Groenknolorchis	3.5	Open duinvalleien, jaarlijks gemaaide verlandingsvegetaties	Vechtplassen, Kennemerstrand (IJmuiden), Zwanenwater, Texel
Grote leeuwenklauw	3.10	Bermen, akkers, waterkanten, braakliggende grond	Duingebied
Honingorchis	3.10	Zeeduin	Kennemermeer (IJmuiden)
Karhuizeranjer	3.10	Schrale- en kalkgraslanden, bermen en dijken, leestehellingen, zandsteenrotsen	In de buurt van Amsterdam
Kleine ereprijs	3.10	Zeeduin, dijken en rivierduinen	Binnenduinen bij Haarlem
Kluwenklokje	3.10	Bermen, grasland, rivierengebied	Sporadisch waargenomen
Kranskarwij	3.10	Grasland, heide, waterkanten, moerassen	Sporadisch waargenomen
Muurbloem	3.10	Rotsachtige plaatsen, (oude) muren	Zeldzaam in stedelijk gebied
Rood peperboompje	3.10	Bossen, struwelen	Aerdenhout
Rozenkransje	3.10	Zeeduin, heide, grasland, open plekken met veel korstmossen	Bergen aan zee, Texel
Scherpkruid	3.10	Zeeduin, kalkrijke ruigten, erven, akkers	Duingebied
Schubvaren	3.10	Oude, verweerde, kalkrijke muren	Amsterdam, Haarlem
Stofzaad	3.10	Open duinbossen, open struwelen, dennenbossen en beukenbossen	Duingebied
Tengere distel	3.10	Kustgebonden: zonnig, open, droog en stikstofrijke grond	Wieringen
Tengere veldmuur	3.10	Akkers, graslanden, steile kalkhellingen, oude muren	Sporadisch waargenomen
Wilde ridderspoor	3.10	Akkers	Sporadisch waargenomen
Zandwolfsmelk	3.10	Rivierdijken, rivierduinen, grasland	Enkele locatie in Amsterdam

Vogels, jaarrond beschermde nesten

Soort	Artikel	Biotoop	Regio	Categorie
Boomvalk	3.1	Open gebieden met houtopstanden (met kraaiennesten)	Gehele provincie	4
Buizerd	3.1	Bosjes van enige omvang en grootte, duinen en oudere bossen	Gehele provincie	4
Gierzwaluw	3.1	Grote stedelijke agglomeraties, kleine dorpen, platteland (boerderijen)	Gehele provincie in bebouwde omgeving	2
Havik	3.1	Bosrijke landschappen, Binnenduinrand, open gebieden (m.n. zuidelijk van Noordzeekanaal)	Gehele provincie m.u.v. grotere open agrarische gebieden	4
Huismus	3.1	Waar mensen wonen, dakpannen, nestkasten, klimop	Gehele provincie	2
Kerkuil	3.1	Open kleinschalig landschappen nabij erven en (oude) panden.	Gehele provincie, Wieringermeer, Hoorn, Zaanstreek, Amsterdam	3
Ooievaar	3.1	Grote open graslanden, laagveen en gradiënten	In en rond Amsterdam en Haarlem en in Het Gooi	3
Ransuil	3.1	Open, licht beboste landschappen	Gehele provincie	4
Roek	3.1	Vrijstaande hoge bomen, cultuurland, grasland en bouwland	Kolonies rond Amsterdam en Hoorn	2
Slechtvalk	3.1	Hoge gebouwen, industriële complexen	Noordzeekanaalgebied en kop van Noord-Holland	3
Sperwer	3.1	Bosrijke en agrarisch gebied	Gehele provincie	4
Steenuil	3.1	(Half)open agrarische landschappen met veel grasland	Voornamelijk West-Friesland, Zaanstreek. Ook op Wieringen en het zuidelijk deel van de provincie	1
Wespendief	3.1	Uitgestrekte bossen	Duingebied en in Het Gooi	4

Categorie 1	Jaarrond gebruikte nesten (steenuil)
Categorie 2	Zeer honkvaste koloniebroeders afhankelijk van bebouwing
Categorie 3	Zeer honkvaste broeders of afhankelijk bebouwing (geen kolonie)
Categorie 4	Vogels die ieder jaar terugkeren naar specifiek nest
Categorie 5	Honkvaste broeders, maar voldoende flexibel

Vogels

Legenda categorieën jaarrond beschermde nesten

Vogels

Jaarrond beschermde nesten als er sprake is van ecologisch zwaarwegende redenen

Soort	Wnb Artikel	Biotoop	Regio	Categorie
Blauwe reiger	3.1	Waterrijke poldergebieden in bomen	Gehele provincie	5
Boerenzwaluw	3.1	Agrarisch gebied in schuren en stallen	Gehele provincie	5
Bonte vliegenvanger	3.1	(Loof)bossen	Het Gooi en sporadisch in duingebied	5
Boomklever	3.1	(Oude) loofbossen met eiken en beuken	Duingebied en in Het Gooi, parken Amsterdam en Haarlem	5
Boomkruiper	3.1	Bossen, laanbeplanting, hoog opgaande vegetatie	Gehele provincie	5
Bosuil	3.1	Parkachtig landschap met oude bomen (>12 ha)	Bosrijke delen provincie en stadsparken	5
Eider	3.1	Waddeneilanden	Texel, Balgzand (Noordkop)	5
Ekster	3.1	Parkachtige landschappen, bebouwde kom	Gehele provincie	5
Gekraagde roodstaart	3.1	Open loof-/ dennenbossen, landgoedbossen, oude parken	Duingebied en in Het Gooi	5
Glanskop	3.1	Structuurrijk loofbos, gemengd bos met eiken en beuken	Duingebied en in Het Gooi	5
Grauwe vliegenvanger	3.1	Open loofbos, kleinschalige agrarische landschappen	Bossen in de gehele provincie.,	5
Groene specht	3.1	Parkachtige halfopen landschappen.	Gehele provincie m.u.v. grotere open gebieden met weinig bomen/bos	5
Grote bonte specht	3.1	Oude loof-/ naaldbossen; (oude-) parken, windsingels, bomenrijen	Gehele provincie	5
Huiszwaluw	3.1	Bewoonde gebieden: dakranden, balken en goten	Gehele provincie	5
IJsvogel	3.1	Waterrijke streken met meren, kanalen, rivieren, vaarten en sloten	Gehele provincie	5
Kleine bonte specht	3.1	Gevarieerde loofbossen met oude hoge bomen, parken	Duingebied, Texel, Robbenoordbos en in Het Gooi	5

Koolmees	3.1	Bossen, parkachtige landschappen, platteland, tuinen	Gehele provincie	5
Oeverwaluw	3.1	Steile wanden van zand, leem of klei	Gehele provincie	5
Pimpelmees	3.1	Bossen, parkachtige landschappen, platteland, tuinen	Gehele provincie	5
Raaf	3.1	Afhankelijk van kadavers	Het Gooi, duingebied	5
Spreeuw	3.1	Stedelijk- en landelijk gebied	Gehele provincie	5
Tapuit	3.1	Kustduinen	Duingebied	5
Torenvalk	3.1	Graslanden, wegbermen, dijken	Gehele provincie, vooral agrarisch gebied maar ook natuurterreinen	5
Zwarte kraai	3.1	Open en halfopen landschappen met hoge bomen	Gehele provincie	5
Zwarte mees	3.1	Naaldbossen	Duingebied en in Het Gooi	5
Zwarte roodstaart	3.1	Holen gebouwen en steenhopen	Stedelijk gebied	5
Zwarte specht	3.1	Grotere bosoppervlakten	Het Gooi	5

Grondgebonden zoogdieren

Soort	Wnb Artikel	Biotoop	Regio
Boommarter	3.10	Oude bossen en landgoederen	In oude bossen, voornamelijk duinbossen, Amsterdamse bos, Het Gooi en Robbenoordbos
Bruinvis	3.5	Noordzee en Waddenzee	Noordzee en Waddenzee
Bunzing	3.10	Kleinschalig landschap met schuilmogelijkheden en water in oude hopen van o.a. konijnen, holtes en opslag	Gehele provincie m.u.v. Texel
Damhert	3.10	Open- en halfopen landschappen	Duinen van Zuid-Kennemerland, duinen tussen Egmond en Noordzeekanaal
Das	3.10	Kleinschalig natuurlandschap, flink areaal en toegang tot bemeste weilanden	Het Gooi
Eekhoorn	3.10	Bos met voldoende zaaddragende bomen	Het Gooi, bossen rond Amsterdam, Duingebied

Gewone zeehond	3.10	Zoute wateren	Waddenzee, Noordzee
Grijze zeehond	3.10	Zoute wateren	Waddenzee, Noordzee
Hermelijn	3.10	Nagenoeg elke biotoop met voldoende kleine zoogdieren als prooi	Gehele provincie. Voornamelijk Zaanstreek, Waterland en Vechtplassengebied.
Noordse woelmuis	3.5	Veenweide en natuurterreinen	Gebied tussen Hoorn, Alkmaar, Haarlem en Amsterdam en op Texel.
Otter	3.5	Moerasgebieden	Naardermeer en Vechtplassen
Steenmarter	3.10	Bos, stedelijke- en agrarische gebieden met voldoende voedsel en schuilplaatsen	Sporadisch
Waterspitsmuis	3.10	Heldere wateren, moerassige gebieden, natte duinvalleien, rietkragen, verlandingszones	Zeldzaam aanwezig in gehele provincie
Wezel	3.10	Gevarieerde weidegebieden, akkergebieden, bossen, moerassen, weidegebieden. Voldoende kleine zoogdieren	Gehele provincie m.u.v. Texel

Vleermuizen

Soort	Wnb Artike l	Biotoop	Regio
Franjestaart	3.5	Naaldbossen, andere bostypen, bosranden, kapvlakten, weilanden, drassig terrein	Bunkers Amsterdamse Waterleidingduinen en Zuid-Kennemerland. Rond Hilversum
(Gewone) Baardvleermuis	3.5	Parkachtige landschappen met stromend water en oevervegetatie	Met name Duingebied, Gooi. Sporadisch in hele provincie
Gewone dwergvleermuis	3.5	Van agrarisch gebied en bos tot dichtbevolkte steden. Voornamelijk kiervormige ruimten	Gehele provincie
Gewone grootoorvleermuis	3.5	Loofbos, gemengd bos, holle bomen en gebouwen	Met name Duingebied, Gooi. Sporadisch in hele provincie
Kleine dwergvleermuis	3.5	Waterrijke gebieden: oeverbossen, laagland en wateren. Gebouwbewoner	Enkele sporadische waarnemingen
Laatvlieger	3.5	Gebouwen: huizen in dorpen en steden, boerderijen. Open landschap	Gehele provincie
Meervleermuis	3.5	Spouwmuren van huizen rond sloten, kanalen, meren en plassen	Gehele provincie
Rosse vleermuis	3.5	Oude holle bomen: beuken en eiken in landgoederen en in andere bossen	Gehele provincie
Ruige dwergvleermuis	3.5	Gemengde loofbossen en parken	Gehele provincie
Tweekleurige vleermuis	3.5	Open gebieden of in waterrijke nieuwbouw- en villawijken op voormalige agrarische grond	Enkele sporadische waarnemingen

Watervleermuis	3.5	Oude loofbomen in de buurt van waterpartijen. Landgoederen en buitenplaatsen	Gehele provincie
----------------	-----	---	------------------

Amfibieën

Soort	Wnb Artikel	Biotoop	Regio
Alpenwatersalamander	3.10	Allerlei typen water, visarm, niet snelstromend	Ten zuiden van Hilversum, sporadisch rond Amsterdam/Haarlem
Boomkikker	3.5	Visvrije, zonnige gelegen en matig voedselrijke wateren met oever- en watervegetatie	Amsterdamse waterleidingduinen
Heikikker	3.5	Vochtige dichte vegetaties: heide, veen, moeras, graslanden, duinen	Het Gooi, Texel
Kamsalamander	3.5	Kleinschalig landschap met afwisseling tussen bos, struweel, houtwallen, rietkragen, graslanden	Het Gooi
Poelkikker	3.5	Hogere zandgronden, heide, hoogveen	Texel, Duingebied rond Castricum en Het Gooi
Rugstreeppad	3.5	Open, droge en warme terreinen in een pionierstadium	Gehele provincie m.u.v. intensief agrarisch gebied

Reptielen

Soort	Wnb Artikel	Biotoop	Regio
Hazelworm	3.10	Dichtbegroeide, enigszins vochtige gebieden	Gooi- en Vechtstreek, Zuid-Kennemerland, Schoorl
Levendbarende hagedis	3.10	Vochtige terreindelen, hoogveen, natte heide	Het Gooi
Ringslang	3.10	Waterrijk, overgang hogere zandgronden naar veen- en kleigronden	Randen van Het Gooi, Vechtstreek (zuidoosten), rond Amsterdam, IJsselmeer tussen Hoorn en Amsterdam. Zaanstreek (o.a. Wormer- en Jisperveld).
Zandhagedis	3.5	Hogere zandgronden en duinen, droge heide	Vooraf vastelandsduinen en Het Gooi

Insecten, Libellen

Soort	Wnb Artikel	Biotoop	Regio
Gevlekte witsnuitlibel	3.5	Laagveenmoerassen en vegetatierijke vennen en duinplassen	Duingebied, Het Gooi
Groene glazenmaker	3.5	Laagveenmoerassen met krabbenscheer	Vechtstreek
Sierlijke witsnuitlibel	3.5	Schone, vegetatierijke vennen, plassen en dode rivierarmen	Duingebied, Het Gooi

Insecten, *Dagvlinders*

Soort	Wnb Artikel	Biotoop	Regio
Aardbeivlinder	3.10	Duingebied	Duingebied ten zuiden van het Noordzeekanaal
Bruine eikenpage	3.10	Duingebied	Duingebied
Duinparelmoervlinder	3.10	Open duin	Duingebied
Grote parelmoervlinder	3.10	Duinen (duinviooltje)	Texel, duinen bij Den Helder, Kennemerduinen
Grote vos	3.10	Tijdelijke vestingen, langs de kust	Niet meer als standvlinder in ons land
Iepenpage	3.10	Stedelijk gebied	Enkele waarnemingen in Amsterdam
Kommavvlinder	3.10	Duinen, schrale grasvegetaties	Duingebied, Texel
Sleedoornpage	3.10	Groensingels in stedelijk gebied	Het Gooi

Insecten, *Kevers*

Soort	Wnb Artikel	Biotoop	Regio
Gestreepte waterroofkever	3.5	Diepe meren, goede waterkwaliteit en dichte oevervegetatie	Weidemerren

Vissen

Soort	Wnb Artikel	Biotoop	Regio
Grote modderkruiper	3.10	Stilstaand tot zeer langzaam stromend ondiep water, dikke modderlaag	Vechtplassen
Houting	3.5	Zee, riviermondingen, rivieren (zandbodem)	Vechtplassen
Kwabaal	3.10	Rivieren, beken, meren	Vechtplassen

Weekdieren

Soort	Wnb Artikel	Biotoop	Regio
Platte schijfhoren	3.5	Stilstaand water. Voorkeur voor veenbodems.	Vechtstreek. Verspreid rond binnenduinrand en veenweidegebied.

De zakelijke dienstverlening van Landschap

Landschap Noord-Holland

Postbus 222

1850 AE Heiloo

Tel. 088 - 006 44 00

[Www.landschapnoordholland.nl](http://www.landschapnoordholland.nl)

Info@landschapnoordholland.nl